

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1744/2024
27.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Александра Степановића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничаром, у кривичном предмету окривљених Александра Алексића и Јовице Милосављевића, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246а став 2. КЗ у вези члана 33. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног Александра Алексића, адвоката Дејана Јовановића, адвоката Александра Зарића и адвоката Војкана Милићевића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Крушевцу К 9/23 од 19.02.2024. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 427/24 од 26.08.2024. године, у седници већа одржаној дана 27.02.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Алексића, адвоката Александра Зарића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Крушевцу К 9/23 од 19.02.2024. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 427/24 од 26.08.2024. године.

II ОДБАЦУЈУ СЕ, као недозвољени, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Александра Алексића, адвоката Дејана Јовановића и Војкана Милићевића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Крушевцу К 9/23 од 19.02.2024. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 427/24 од 26.08.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крушевцу К 9/23 од 19.02.2024. године окривљени Александар Алексић и Јовица Милосављевић оглашен су кривим због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246а став 2. КЗ у вези члана 33. КЗ, па је окривљени Александар Алексић осуђен на казну затвора у трајању од 4 (четири) године и 4 (четири) месеца, у коју му се урачунава време проведено у притвору у периоду од 28.10.2021. године до 23.11.2022. године и од 13.12.2022. године до 25.04.2023. године, као и време проведено на издржавању мере забрана напуштања стана уз примену мере електронског надзора од 25.04.2023. године до 11.09.2023. године, док је окривљени Јовица Милосављевић осуђен на казну затвора у трајању од 3

(три) године и 3 (три) месеца, у коју му се урачунава време проведено у притвору у периоду од 28.10.2021. године до 23.11.2022. године. Истом пресудом, на основу члана 246а став 5. КЗ у вези члана 87. КЗ, окривљенима је изречена мера безбедности одузимања предмета и то опојна дрога кокаин у мешавини са манитолом, нето масе 46,80 грама. На основу члана 535. став 1. ЗКП одузета је опојна дрога кокаин у мешавини са манитолом, нето масе 49,60 грама. Окривљени су обавезани да накнаде трошкове кривичног поступка ближе одређене у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 427/24 од 26.08.2024. године делимичним усвајањем жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Крушевцу, окривљеног Александра Алексића и његових бранилаца и браниоца окривљеног Јовице Милосављевића, преиначена је пресуда Вишег суда у Крушевцу К 9/23 од 19.02.2024. године, само у делу одлуке о кривичној санкцији-казни и мери безбедности, тако што је Апелациони суд у Крагујевцу окривљеног Александра Алексића, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246а став 2. КЗ у вези члана 33. КЗ, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, осудио на казну затвора у трајању од 4 (четири) године, у коју му се урачунава време проведено у притвору у периоду од 28.10.2021. године до 23.11.2022. године и од 13.12.2022. године до 25.04.2023. године као и време проведено на издржавању мере забрана напуштања стана уз примену мере електронског надзора од 25.04.2023. године до 11.09.2023. године, док је окривљеног Јовицу Милосављевића, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246а став 2. КЗ у вези члана 33. КЗ, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, осудио на казну затвора у трајању од 3 (три) године, у коју му се урачунава време проведено у притвору у периоду од 28.10.2021. године до 23.11.2022. године. Истом пресудом, окривљенима је на основу члана 246. став 8. КЗ изречена мера безбедности одузимања предмета и то 998,30 грама парацетамола у мешавини са кофеином, док су у осталом делу жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Крушевцу и бранилаца окривљених одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су браниоци окривљеног Александра Алексића, и то:

- адвокат Дејан Јовановић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине побијане пресуде или другостепену пресуду и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном или апелационом суду,

- адвокат Александар Зарић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 428. став 2. тачка 1) и став 2. тачка 3) ЗКП и „повреде кривичног закона“, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног Александра Алексића ослободити од оптужбе или укине побијане пресуде, „издвоји незаконито прибављене доказе и врати предмет на поновно одлучивање“,

- адвокат Војкан Милићевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 428. став 2. тачка 1) ЗКП и „повреде кривичног закона“, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног Александра Алексића ослободити од оптужбе или окривљеног Александра Алескића огласи кривим због „кривичног дела из члана 426а став 1. КЗ и

изрекне знатно блажу кривичну санкцију“ или укине побијане пресуде, „издвоји незаконито прибављене доказе и врати предмет на поновно одлучивање“.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Алексића, адвоката Александра Зарића, доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Алексића, адвоката Александра Зарића је неоснован, док су захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Александра Алексића, адвоката Дејана Јовановића и адвоката Војкана Милићевића, недозвољени.

Бранилац окривљеног Александра Алексића, адвокат Александар Зарић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Као незаконите доказе, на којима се према одредбама Законика о кривичном поступку пресуда не може заснивати, бранилац означава службене белешке ПУ Крушевац од 27.10.2021. године и 28.10.2021. године, које су, према ставу одбране, проистекле из незаконитих радњи полиције-посебне доказне радње „тајно праћење“, која је спроведена супротно члановима 171. 172. и 173. ЗКП, јер у конкретном случају није постојала наредба суда о тајном праћењу и снимању.

Према налажењу Врховног суда, изложеним наводима захтева за заштиту законитости, пре свега се неосновано истиче да је полиција спровела посебну доказну радњу тајно праћење и снимање из члана 171. ЗКП, с обзиром на то да је, по оцени овог суда, полиција у конкретном случају законито предузела радње у складу са својим овлашћењима из члана 286. став 1. и 2. ЗКП, која полицији омогућавају да ради откривања кривичних дела и њихових учинилаца, без било чијег посебног налога, предузима потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела, односно да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ, тако да за предузимање тих радњи није била потребна наредба о трајном праћењу и снимању из члана 172. ЗКП.

Наиме, Врховни суд налази, да је полиција, у конкретном случају, предузела полицијске мере и радње-полицијско опажање и опсервирање, које се врши на јавним и другим за приступ доступним местима, без задирања у право на приватност било ког лица, на шта је овлашћена у смислу члана 47. став 2. тачка 3. и члана 50. став 2. Закона о полицији, а што правилно закључују и нижестепени судови. Поводом тих околности, током овог кривичног поступка испитани су као сведоци полицијски службеници ПУ ..., АА, ББ, ВВ, ГГ и ДД, који су у својим исказима описали мере и радње које су у складу са својим законским овлашћењима предузели, а о којима су, у смислу члана 232. став 5. и 286. став 2. ЗКП, сачинили службене белешке, и о предузетим мерама и радњама обавестили јавног тужиоца, у складу са чланом 286. став 4. ЗКП.

Сходно томе, службене белешке ПУ Крушевац од 27.10.2021. године и 28.10.2021. године, чију законитост бранилац оспорава, а у које је суд као у исправе извршио увид на главном претресу и из њих утврдио само констатоване објективне околности везане за предузете радње које су у складу са законским овлашћењима предузели претходно испитани полицијски службеници, подобне су да се користе као доказ у кривичном поступку, имајући у виду да њихова веродостојност није оспорена и да не садрже обавештења која би их у смислу члана 237. став 1. и 2. ЗКП чинила незаконитим доказом.

Истичући битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Александра Алексића, адвокат Александар Зарић, као незаконите доказе означава и „записнике о увиђају од 29.10.2021. године и 29.09.2021. године“, који су, према наводима захтева, незаконити јер су предузети без присуства јавног тужиоца и браниоца.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване.

Из записника о увиђају Вишег јавног тужилаштва у Крушевцу Ктр 1184/21 произилази да је јавни тужилац Миодраг Сурла, предузео увиђај места који је започео дана 28.10.2021. године у 17,15 часова, а настављен и довршен наредног дана, односно 29.10.2021. године, и то у временском периоду од 12,15 часова до 13,30 часова. Овој доказној радњи, током које је обављено фотографисање и снимање лица места, дана 29.10.2021. године, поред јавног тужиоца, присуствовао је и бранилац окривљеног Александра Алексића, адвокат Војкан Милићевић, чије присуство је, уз остала присутна службена лица ПУ Крушевац, констатовано у предметном записнику, у ком је евидентно, услед техничке грешке при куцању, у заглављу погрешно означен датум започињања увиђаја („28.10.2020. године“), а на страни другој датум наставка увиђаја („29.09.2021. године“), који датуми су у осталим наводима записника исправно унети.

Према налажењу овог суда, записник о увиђају Вишег јавног тужилаштва у Крушевцу Ктр 1184/21, који садржи опис података битних за ток и садржину увиђаја места обављеног 28.10.2021. године и 29.10.2021. године, и опис изузетих трагова кривичног дела, сачињен је од стране надлежног јавног тужиоца у складу са одредбама члана 133. и 136. ЗКП, којима су прописани услови за предузимање ове доказне радње, па стога не стоје наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Алексића да је увиђај обављен без присуства јавног тужиоца нити његови наводи да се у списима предмета не налази фотодокументација и видео снимак сачињен током увиђаја, обзиром да су списима предмета здружена два ЦД-а са фотодокументацијом и видео снимком увиђаја, у које је суд извршио увид током доказног поступка.

Имајући у виду да је увиђај, у конкретном случају, обављен у складу са одредбама члана 133. и 136. ЗКП, од стране надлежног јавног тужиоца, дакле у свему у складу са одредбама Законика о кривичном поступку, о чему је сачињен записник, у складу са одредбом члана 233. став 3. ЗКП, то Врховни суд налази да је записник о увиђају, законит доказ. При томе чињеница да бранилац окривљеног Александра Алексића није присуствовао увиђају 28.10.2021. године, већ само његовом наставку од 29.10.2021. године, овај доказ не чини незаконитим обзиром да је одредбом члана 300.

став 3. ЗКП, предвиђена само могућност да бранилац може присуствовати увиђају, а не и обавеза.

Као незаконит доказ, бранилац окривљеног Александра Алексића, адвокат Александар Зарић, у захтеву наводи налаз и мишљење Завода за судску медицину у Нишу од 25.11.2021. године које је суд прихватио, иако Завод у време ДНК вештачења билошких трагова није имао акредитацију за вештачење спорних узорака, већ је ову акредитацију добио тек у јулу месецу 2022. године, па је самим тим овај доказ морао бити издвојен из списка предмета јер је вештачење обавила неакредитована установа.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, Врховни суд оцењује као неосноване, а како су исти неосновано истицани и у поступку по редовном правном леку, то овај суд, прихватајући разлоге дате на страни 7. у ставу четвртном и на страни 8. у ставу првом образложења пресуде другостепеног суда, као довољне и јасне, на ове разлоге упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

Преосталим наводима захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног Александра Алексића, адвокат Александар Зарић, указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП и на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, обзиром да „повреду кривичног закона“, коју у захтеву не нумерише, образлаже изношењем сопствене оцене доказа на основу које изводи закључак да у радњама окривљеног нема обележја кривичног дела из члана 246а став 2. КЗ за које је оглашен кривим, већ евентуално кривичног дела из члана 246а став 1. КЗ.

Међутим, како битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП и повреда закона из члана 440. ЗКП, не представљају законске разлоге због којих окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, то се Врховни суд није упуштао у њихово разматрање.

Врховни суд није разматрао захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљеног Александра Алексића, адвоката Дејана Јовановића и адвоката Војкана Милићевића, налазећи да су поднети од стране неовлашћених лица.

Одредбом члана 483. став 3. ЗКП прописано је да окривљени може поднети захтев за заштиту законитости искључиво преко браниоца.

Одредбом члана 71. тачка 5) ЗКП прописано је да бранилац има право да у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени, а одредбом члана 72. тачка 1) ЗКП прописано је да је бранилац дужан да поднесе органу поступка пуномоћје, без одлагања.

Из цитираних законских одредби јасно произилази да је окривљени овлашћен да поднесе захтев за заштиту законитости али да то може учинити искључиво преко браниоца што подразумева да бранилац достави суду пуномоћје за подношење захтева за заштиту законитости.

У конкретном случају, уз захтеве за заштиту законитости адвоката Дејана Јовановића и адвоката Војкана Милићевића нису достављена пуномоћја којима их окривљени Александар Алексић овлашћује да поднесу овај ванредни правни лек нити се

таква пуномоћја налазе у списима предмета, па Врховни суд налази да су захтеви за заштиту законитости поднети од стране неовлашћених лица.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Алексића, адвоката Александра Зарића, Врховни суд је на основу члана 491. став. 1 и 2.ЗКП, одбио захтев, док је захтеве за заштиту законитости бранилаца овог окривљеног, адвоката Дејана Јовановића и адвоката Војкана Милићевића, на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 483. ЗКП, одбацио као недозвољене.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић